

גזירות חז"ל – בשביל מה זה טוב!?

גמ' שבת יב,ב: לא יקרא לאור הנר שמא יטה. אמר רבי ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה. פעם אחת קרא ובקש להטות אמר כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר. רבי נתן אומר קרא והטה וכתב על פנקסו אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר בשבת לכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמנה.

וּשְׁמֵרְתֶם אֶת מִשְׁמֶרְתִּי (ויקרא יח, ל) – עשו משמרת למשמרתי (יבמות כא, א ועוד)

במדבר ו, ב-ד: "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִפְלֵא לְנֹדֵר נֹדֵר נְזִיר לְהִזְיֹר לֹה'. מִיָּיִן וְשִׁכָר יִזְיֹר חֹמֶץ יָיִן וְחֹמֶץ שִׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל מִשְׁרֵת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לַחִים וְיִבְשִׁים לֹא יֹאכַל. כָּל יָמֵי נְזָרוֹ מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִגִּפְּוֹן הַיָּיִן מִחֲרָצִים וְעַד זֶה לֹא יֹאכַל:

מסילת ישרים פרק יא: "אמר הקדוש ברוך הוא, כָּשֶׁם שֶׁאִם נֹדֵר נְזִיר שְׁלֵא לְשִׁתּוֹת יָיִן - אֲסוּר לוֹ לֶאֱכֹל עֲנָבִים לַחִים וְיִבְשִׁים וּמִשְׁרֵת עֲנָבִים וְכָל הַיּוֹצֵא מִגִּפְּוֹן הַיָּיִן, אִף אִשָּׁה שְׂאֵינָה שְׁלֵךְ אֲסוּר לִיגַע בָּהּ כָּל עֵקֶר, וְכָל מִי שֶׁנּוֹגַע בָּאִשָּׁה שְׂאֵינָה שְׁלֹו מִבֵּיא מִיָּתָה לְעֲצָמוֹ" וכו'. וְהִבֵּט מֵה נִפְלָאוֹ דְבָרֵי הַמֵּאֲמָר הַזֶּה, כִּי הַמְשִׁיל אֶת הָאֲסוּר הַזֶּה לְנְזִיר, אֲשֶׁר אִף עַל פִּי שְׁעֵקֶר הָאֲסוּר אֵינוֹ אֵלָא שְׁתִּית יָיִן, הִנֵּה אֲסָרָה לוֹ תוֹרָה כָּל מֵה שֶׁיֵּשׁ לוֹ שִׁכּוֹת עִם הַיָּיִן, וְהִנֵּה זֶה לְמוֹד שְׁלֵמָדָה תוֹרָה לַחֲכָמִים, אֵיךְ יַעֲשׂוּ הֵם הַסִּיג לַתּוֹרָה בְּמִשְׁמֶרֶת שְׁנִמְסוֹר בְּיָדָם לַעֲשׂוֹת לְמִשְׁמֶרֶתָהּ, כִּי יִלְמְדוּ מִן הַנְּזִיר לְאֲסוֹר בְּעִבּוֹר הָעֵקֶר גַּם כָּל דְּדָמֵי לֵיהּ, וְנִמְצָא שֶׁעֲשֵׂתָה הַתּוֹרָה בְּמִצְוָה זֹאת שֶׁל נְזִיר, מֵה שְׁמִסְרָה לַחֲכָמִים שֶׁיַּעֲשׂוּ בְּשֵׁאֵר כָּל הַמִּצְוּוֹת, לְמַעַן דַּעַת שְׁזֶה רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, וְכִשְׂאוֹסֵר לָנוּ אֶחָד מִן הָאֲסוּרִין, יִלְמַד סְתוּם מִן הַמִּפְרָשׁ לְאֲסוֹר כָּל הַקְּרוֹב לוֹ".

הרב קוק, מוסר אביד א,ה

עניין סייגות התורה אינו מצד עצם ההבאה לעבירה, רק שכמו שהעבירה רעה בעיניה כמו-כן כל העניינים שמקושרים בה, בקשר עילה ועלול, רעים בעינינו, וכדאי לפרוש מהם מאד.